

BorisLite

Käyttöohje (demoversio 1)

Samuli Neuvonen / SYKE/TK/TPJ, 11.9.2014

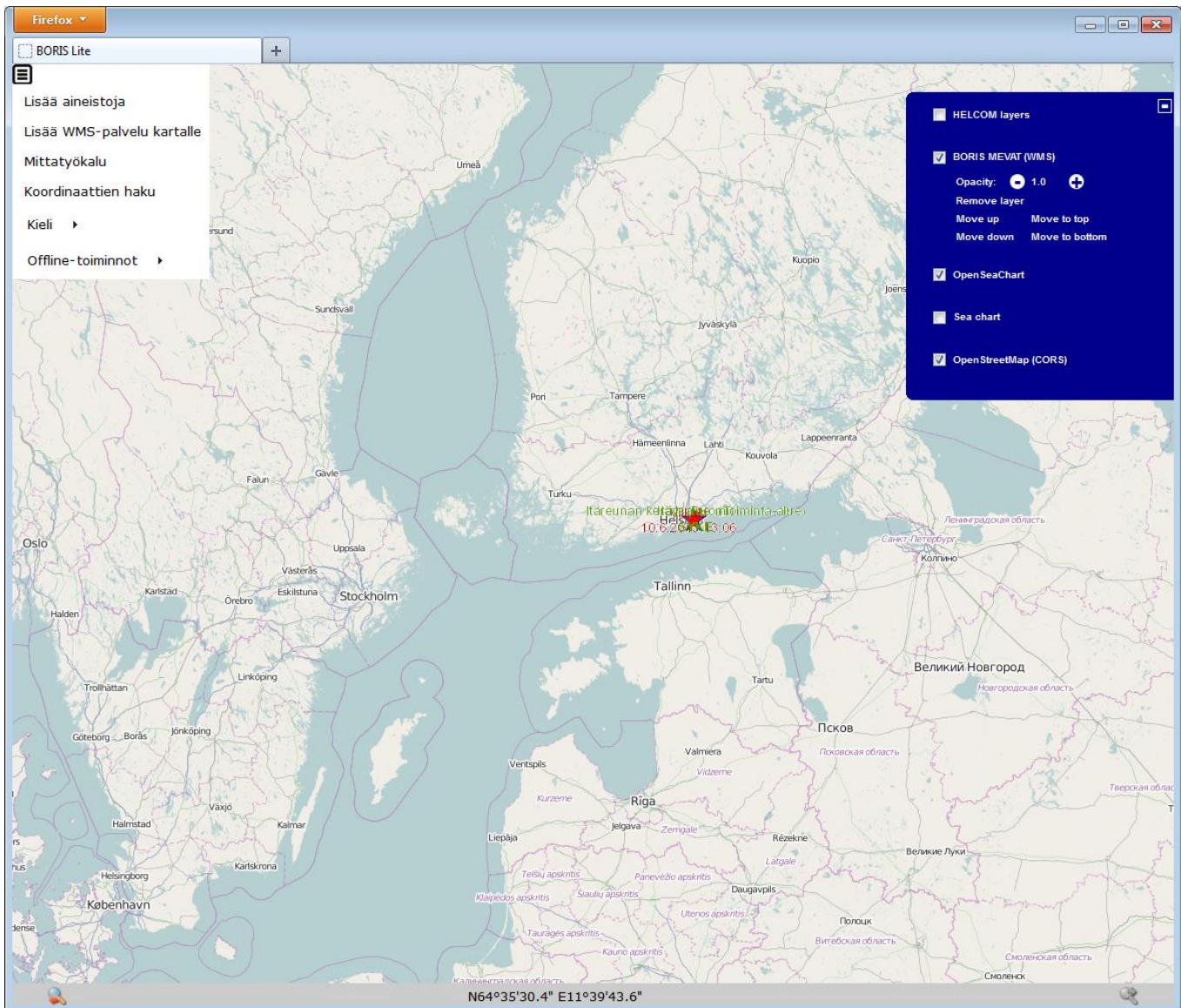
Taustaa

BORIS-järjestelmän testaus on tuottanut arvokasta tietoa, jonka ansiosta SYKE mm. merkittävästi kevensi BORIS -järjestelmän datansiirtoa ennen varsinaisen BORIS 2.0-version julkaisemista. Tästä huolimatta järjestelmän käyttö merellä on vaikeaa. Öljyntorjunta-aluksilta kerättyjen kokemusten sekä BORIS -testauksen perusteella tietoliikenneyhteydet ovat keskeisillä merialueillamme niin heikot, että ne saattavat rajoittaa BORIS 2.0-järjestelmän hyödyntämistä. Huolimatta suunnitelluista tietoliikenneyhteyksien parannustoimista (SYKE, Merivoimat, Rajavartiolaitos), alusten merelliset yhteydet tulevat jatkossakin olemaan hyvin rajalliset, sillä

- minkään kaupallisen matkaviestinverkon kuuluvuus ei ainakaan nykyisin yllä juurikaan Suomen sisäisten aluevesien ulkopuolelle, eikä Helsingin edustalla edes Harmajan majakkaa ulommas
- merialueita palvelevien tukiasemien kapasiteetti on isojen torjuntaoperaatioiden viestintä- ja tiedonsiirtotarpeisiin nähden liian pieni
- VIRVE -viranomaisverkko soveltuu heikosti suurten datamäärien siirtoon ja käyttöönottoaiheessa oleva STUVE -viranomaisverkko on tarkoitettu lähinnä turvaluokitellun tiedon siirtoon
- datan siirto satelliittiyhteyden kautta on hidasta ja huomattavan kallista, minkä vuoksi satelliittiyhteyttä tulee käyttää datan siirtoon hyvin harkitusti.

Koska tietoliikenneyhteydet merellä ovat heikot, torjunta-alukset tarvitsevat erillisen sovelluksen, joka pystyy tarjoamaan niille mahdollisimman ajantasaista, vaikkakin karsittua BORIS-tilannekuvaa myös silloin, kun alukset ovat etäällä rannikosta. Torjunta-aluksille tarjottavaa BORIS-tilannekuvaa on luontevaa karsia myös siksi, että öljyntorjunta-alukset vastaavat tietystä tarkasti rajatusta öljyntorjunnan osatehtävästä, jonka hoitamiseen riittävät BORIS 2.0-järjestelmää rajatummat toiminnallisuudet ja aineistot. Yksinkertaisempi ja helppokäyttöisempi sovellus sopii monipuolista BORIS 2.0-sovellusta paremmin komentosillalla käytettäväksi. Tarvittaessa kevennettyä BORIS -sovellusta SYKE voisi myös jakaa öljyntorjunnassa Suomea avustavien muiden Itämeren maiden torjunta-alusten käyttöön.

BorisLiten käyttö

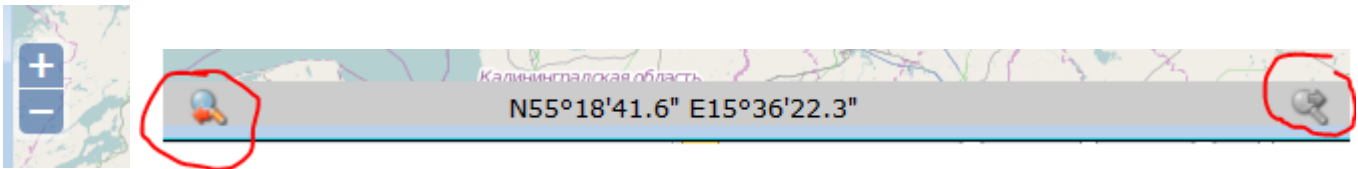
BorisLite löytyy osoitteesta

<https://www.p5.ymparisto.fi/Boris2/BorisLite/BorisLite.html>

ja siihen kirjaudutaan samoilla tunnuksilla kuin varsinaiseen BORIS-järjestelmäänkin.

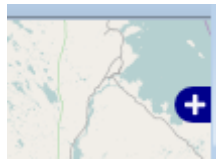
BorisLite on toteutettu avoimen lähdekoodin välineillä ensisijaisesti Mozilla Firefox-selaimen. Se todennäköisesti toimii myös useimmissa muissa selaimissa, mutta mikäli näiden kanssa on ongelmia, kannattaa mahdollisuuksien mukaan kokeilla Firefox-selainta. Huonoin vaihtoehto lienee Internet Explorer.

BorisLiten käyttöliittymä on pyritty pitämään mahdollisimman yksinkertaisena ja helppokäyttöisenä ja karttanäkymä mahdollisimman vapaana turhista ikkunoista. Erillisiä navigointipainikkeita on vain neljä: karttanäkymän vasemmassa laidassa vaaleansinisellä pohjalla olevat plus- ja miinus-symbolit sekä karttanäkymän alapuolella olevassa harmaassa palkissa olevat nuolilla varustetut suurennuslasit (kuvat alla). Edellisten avulla käyttäjä voi tarkentaa näkymää sisään- ja ulospäin (zoom) ja jälkimmäisten avulla palata aikaisempiin karttarajauksiin. Alapalkista löytyvät myös hiiren kursoria vastaavan sijainnin koordinaatit (WGS84).

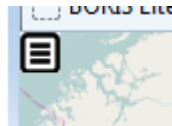

Navigointi kartalla onnistuu kuitenkin helpoiten hiiren ja näppäimistön avulla. Karttaa saa siirrettyä (pan) painamalla hiiren vasen painike pohjaan ja "vetämällä" tai käyttämällä näppäimistön nuolinäppäimiä. Hiiren rullan avulla onnistuu tarkentaminen lähemmäs ja kauemmas. Näkymän voi rajata haluamaansa alueeseen painamalla näppäimistöä pohjaan vaihto- eli Shift-näppäimen ja rajaamalla kartalle alueen pitämällä hiiren vasenta painiketta pohjassa ja vetämällä.

Karttatasojen hallinta on piilotettu ikkunan oikeassa ylä laidassa olevan pienen, tummansinisellä pohjalla olevan plus-merkin taakse (kuva alla). Tämän kautta aukeavasta paneelista voi klikata tasoja päälle ja pois sekä säädellä niiden järjestystä ja läpinäkyvyyttä. Paneelin saa uudelleen piiloon paneelin oikeassa ylä laidassa näkyvää miinus-merkkiä klikkaamalla.

Ikkunan vasemmassa laidassa on pieni menu-symboli (kuva alla), jonka kohdalta aukeaa loput toiminnot sisältävä valikko.

Tämän valikon kautta käyttäjä voi käynnistää tarjolla olevia perustyökaluja (koordinaattihaku, mittatyökalu) ja vaihtaa käyttöliittymän kieltä (osin keskeneräinen). Valikosta löytyy myös välineitä sovelluksen offline-käyttöön, mutta toistaiseksi niiden toimivuus on varsin vajavaista. Sitä voi yrittää parantaa kasvattamalla selaimen käyttämän välimuistin koon hyvin suureksi.

Valikon kautta kartalle voi myös lisätä minkä tahansa sellaisen WMS-rajapinnan aineistoa, joka tukee BorisLiten käyttämää koordinaattijärjestelmää (Web Mercator, EPSG:3857).